

Sociala verksamheters innebörder och effekter

Boendestöd
&
Sysselsättningsverksamheter

Gunnel Andersson

Socialtjänstlagen 5 kap 7§

- Socialnämnden skall verka för att människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring *får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra.*

Om sociala verksamheters innebörder & effekter

- Vad innebär
boendestöd & sysselsättningsverksamheter
&
vilka är effekterna

-
- Social expansion
 - Sociogeografisk expansion
 - Förändrat vardagsmönster
 - Förändrat handlingsmönster

Social expansion

- Det sociala livet vidgas

-
- Ett socialt sammanhang
 - Individen sammanbinds med något utanför sig själv

Ett socialt sammanhang skapas genom

Social upprepning, de tre "å-na":

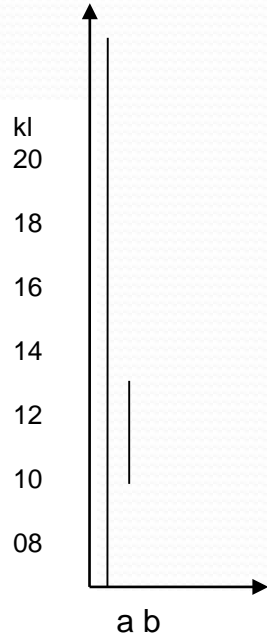
- återseendet
- återkopplandet
- återknytandet.

social

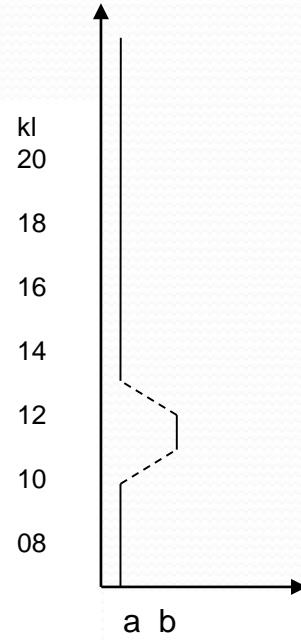
geografisk

organisatorisk

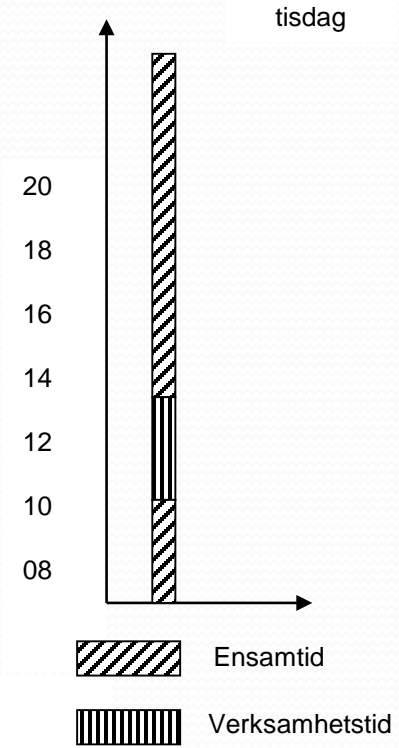
M
A
R
G
A
R
E
T
A

a=ego
b=boendestödjare

a= hemma
b= affär

Sociogeografisk expansion

- Kan ske tillsammans med boendestödjare
I en platsöverskridande relation

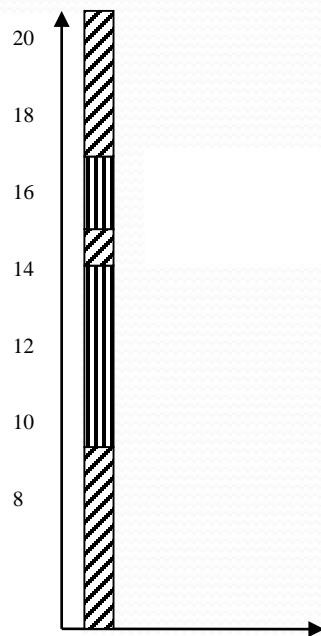
Sociogeografisk expansion

- Skapar sociala relationer som sträcker sig utanför lokaliteter & öppettider

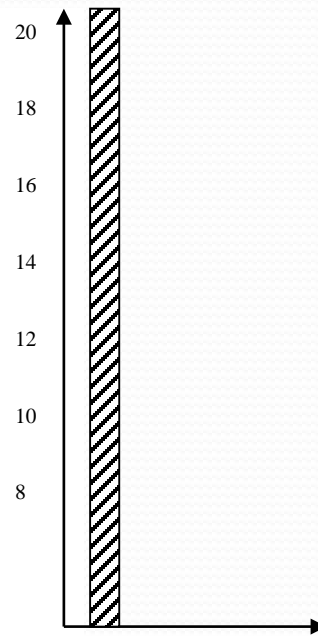
Förändrat vardagsmönster

- Ger *anledning* till en rad handlingar & aktiviteter

En ordinarie dag

En verksamhetsstängd dag

 Ensamtid

 Social tid/verksamhetstid

-
- Studierna visar att de svårigheter som begränsar vardagslivet kan mildras eller upphöra genom sociala insatser
 - Verkar förändrande
 - Kan göra det ogörbara görbart

-
- Social expansion
 - Sociogeografisk expansion
 - Förändrat vardagsmönster
 - Förändrat handlingsmönster

HAR BÄRING PÅ HUR INDIVIDEN SER PÅ SIG SJÄLV

Vi har fått rapporter om:

- Förbättrad självkänsla
- Förbättrat självförtroende
- En annan självbild
- Ökat välmående
- Ökat välbefinnande
- Motverkar passivitet och nedstämdhet
- Fungerar ”anti-depressivt”

Till och med:

- kan ge livet syfte och mening

- Social förmåga är att *känna sig själv* som någon som kan ta initiativ, göra val och genomföra handlingar i en värld som delas med andra; man måste se på sig själv och känna sig själv som en socialt kapabel individ *för att bli* en socialt kapabel individ

(Davidson, 2006, 2011; Davidson & Strauss, 1992).

Jag spenderade ganska många år som hemmasittare, över tio år. Det som hände var att jag vände mig av med andra människor, jag vände mig nästan helt och hållet av med det sociala samspelet, jag vände mig av med småprat, att bemöta människor jag inte känner, såna saker vilket så klart ökade på min sociala fobi. Det jag lärde mig när jag kom till [träfflokalen] var att bara vara i ett sammanhang med människor, även om man inte känner de människorna, är vad vi människor behöver, att ha ett socialt sammanhang. För att sitta ensam bara med bara sina egna tankar, det är skadligt, det skapar bara ångest. Här kan man bolla idéer och även om vi bara sitter och pratar om vädret så känner man del i en gemenskap. Och det gör man inte om man sitter hemma. Och det har varit så viktigt.

Jag minns första gången när jag varit här en längre stund, typ två, tre timmar och gick hem och bara grät och grät och grät och jag förstod inte varför. Det kändes som jag hade varit en krukväxt som varit utan vatten i 20 år och helt plötsligt så vattnade någon mig... bara det här, ett sammanhang, det behöver inte vara på ett djupt plan. Vi hemmasittare blir så låsta, och ju mer man isolerar sig ju konstigare blir man och får svårare att koppla till andra människor. Som för mig: jaha det är så här man betar sig socialt, tar en kopp kaffe tillsammans - även fast det är så lite - det har gett så mycket!

- En nödvändig förutsättning för att upptäcka sin sociala förmåga är att uppleva sig själv som socialt förmögen

(Davidson, 2011; Davidson & Strauss, 1992).

- I socialtjänstens verksamheter kan detta ske

Referenser

- Andersson, G. (1997) *En gruppbostad blir till – dokumentation av psykiatrireformen, delrapport I*. Hägersten och Liljeholmens stadsdelsförvaltningar, Stockholms stad.
- Andersson, G. (1998) *En gruppbostad – första året. Dokumentation av psykiatrireformen, delrapport II*. Hägersten och Liljeholmens stadsdelsförvaltningar, Stockholms stad.
- Andersson, G. (1999) *Utvärdering av psykiatrireformen i Huddinge kommun – ur den psykiskt funktionshindrades perspektiv. En intervjustudie*. Rapport, Huddinge kommun.
- Andersson, G. (2005) Att bo eller att ha ett hem – människor med svåra psykiska problem och boendefrågan. I: Sundgren M. & Topor A. (red) *Social psykiatri*. Stockholm: Bonnier Utbildning.
- Andersson, G. (2006) *Gör man något får man ett liv. En metod-, kartläggnings- och intervjustudie om sysselsättning för yngre personer med psykisk ohälsa*. Kompetensfonden, stadsledningskontoret, Stockholms stad, Hägersten och Liljeholmens stadsdelsförvaltningar.
- Andersson, G. (2007a) *Utvärdering av träfflokalen Ragnvald*. Hägersten och Liljeholmens stadsdelsförvaltningar, Stockholms stad.
- Andersson, G. (2007b) *Uppföljning av Kravatten – en verksamhet för unga vuxna med psykisk ohälsa*. Hägersten och Liljeholmens stadsdelsförvaltning, Stockholms stad.
- Andersson, G. (2008) *En brukaruppföljning av den socialpsykiatriska verksamheten ToRa*. Hägersten och Liljeholmens stadsdelsförvaltningar, Stockholms stad.
- Andersson, G. (2009) *Vardagsliv och boendestöd - en studie om människor med psykiska funktionshinder*. Avhandling. Institutionen för socialt arbete, Stockholms Universitet.
- Andersson, G. & Gustafsson, H. (2014) *Vardagsliv och samhällsstöd - en studie om personer mellan 20 och 35 år med psykisk funktionsnedsättning*. Rapport nr 132/14. FoU-Södertörn.
- Andersson, G., Gustafsson, H. & Bringlöv, Å. (2015) *Boendestöd - Stockholm Södertörn Gotland - Delrapport: Intervjustudie*. Rapport nr 133/15, FoU Södertörn.
- Andersson, Gunnel, Bons, Tomas., Bringlöv, Åsa och Christophs, Irja (2016a) *En studie om Socialpsykiatriska enheten i Botkyrka. Utvecklingsprojekt*, FoU Södertörn.
- Andersson, G. Bülow, P. Denhov, A. & Topor, A. (2016b) *Från patient till person. Om allvarliga psykiska problem – vardag, vård och stöd*. Lund: Studentlitteratur.
- Andersson, G. (2016c) What makes supportive relationships supportive? The social climate in supported housing for people with psychiatric disabilities, *Social Work in Mental Health*, 14:5, 509-529, DOI: 10.1080/15332985.2016.11480949
- Andersson, G. & Gustafsson, H. (2018) *Sysselsättning/arbete inom socialpsykiatrin. Kartläggning av kommunerna Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nacka, Nynäshamn, Salem, Södertälje, Tyresö, Värmdö*. Rapport nr 165/18, FoU Södertörn.
- Andersson, G. & Gustafsson, H. (2019) Boendestöd – innebörder och effekter. *Socialvetenskaplig tidskrift*, 26, 1, 65-85.
- Andersson, G. & Denhov, A. (2019) *När man är i psykisk ohälsa är det viktigt att vara social” Organiserad sysselsättning & personer med allvarliga psykiska problem*. Rapport nr 172/19, FoU Södertörn

Övriga referenser

- Davidson, L., & Strauss, J. (1992) Sense of self in recovery from severe mental illness. *British Journal of Medical Psychology*, 65, 131-145.
- Davidson, L. (2006) "Play, Pleasure and other Positive Life Events: "Non-Specific" Factors in Recovery from Mental Illness?" *Psychiatry* 69 (2), 151-163.
- Davidson, L. (2011) Nöjen, glädje och andra positiva livshändelser: "Icke-specifika" faktorer i återhämtningen från psykisk störning? I M. Sundgren, & A. Topor (Red.), *Psykiatri som socialt arbete*. Stockholm: Bonnier Utbildning.